

Pošta vydáva známku s tematikou umenia

Bratislava, 18. októbra 2021

Slovenská pošta dnes, 18. októbra 2021 vydáva poštovú známku „UMENIE: Matthäus Merian (1593 – 1650)“ s nominálnou hodnotou 2,20 €.

Poštová známka rozmerov 54,4 x 44,4 mm, vrátane perforácie, vychádza vo forme hárčeka s jednou známkou. Známkou vytlačila technikou oceľotlače v kombinácii s ofsetom spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Hárček je ryteckým prepisom diela „Pohľad na Bratislavu“ od švajčiarskeho rytca 17. storočia Matthäusa Meriana st., pričom poštová známka je tvorená detailom veduty s Bratislavským hradom a Dómom sv. Martina.

Súčasne s poštovou známkou je vydaná obálka prvého dňa s pečiatkou FDC s dátumom 18. 10. 2021 a domicilom mesta Bratislava. Na prítláči FDC je zobrazený portrét Matthäusa Meriana od norimberského rytca Joachima von Sandrarta (1608 – 1688) a FDC pečiatku tvorí figurálny motív chodca zo spodnej časti hárčeka. FDC vytlačila technikou oceľorytiny spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Autorom výtvarného návrhu hárčeka, FDC a FDC pečiatky ako aj rytiny hárčeka a FDC obálky je akad. mal. Rudolf Cigánik.

Matthäus Merian st. (1593 – 1650), pôvodom švajčiarsky rytec pôsobiaci vo Frankfurte nad Mohanom, je u nás známy predovšetkým vedutou Prešporoku (Bratislavy), jedinou z územia dnešného Slovenska, ktorú zaradil do svojho impozantného historicko-geografického knižného diela Archontologia cosmica vydaného vo Frankfurte nad Mohanom v roku 1638. Prešporok sa totiž od roku 1536 v dôsledku osmanskej expanzie stal novým hlavným a korunovačným mestom Kráľovského Uhorska. Aj samotná veduta je významná, veď patrí k najznámejším a zároveň najkrajším pohľadom na Bratislavu. Dôležitá je aj tým, že predstavuje prakticky prvý a na dlhé obdobie vzorový pohľad na mesto zo severnej strany, čím vyvážila južné pohľady od Dunaja vytvárané už vyše 50 rokov predtým.

Matthäus Merian patril vo svojej dobe k najplodnejším tvorcom a vydavateľom nielen v Nemecku, ale v podstate aj v celoeurópskom meradle. Pre svoje obchodne úspešné projekty tak mohol zamestnávať stále viac a viac dobrých grafikov. Na druhej strane, zaužívanú trojčlenku v signatúrach listov – tvorca predlohy, výkonný grafik a vydavateľ – často a vedome zužoval na svoje meno, ktoré sa stávalo firemnou značkou a práca jeho spolupracovníkov v dielni tak ostávala anonymná. A to bol zrejme tiež hlavný dôvod, prečo vlastne nevieme, kto je autorom pôvodnej kresby nášho pohľadu. Môžeme sa len domnievať, že išlo o staršiu predlohu, veď v roku vydania

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. **e:** dorcakova.iveta@slposta.sk **w:** www.posta.sk

veduty naberal hrad počas tzv. pálfyovskej prestavby v rokoch 1635 – 1649 podobu pravidelného castella, ktorá už pripomínala tú dnešnú.

Nielen kvalitná predloha, ale aj jej precízne a s detailom pracujúce grafické spracovanie mohli byť aj základom konceptu vytvorenia hárčeka známky prostredníctvom výrazného detailu. Ani tak však rytec pri jej realizácii nemohol originál „kopírovať“ jedna k jednej, ale musel ho zmenšiť, no svojim poňatím sa k „reprodukcii“ grafiky veľmi priblížil. Vydarená typografia s jemným farebným akcentom i celý hárček robia z tejto známky skutočný zberateľský zážitok. Emisiu dopĺňa portrét Matthäusa Meriana st. na prítlači FDC spracovaný podľa rytiny Joachima von Sandrartom (1608 – 1688) a na FDC pečiatke je figurálny motív kráčajúceho chodca prevzatý z veduty Bratislavy.

Mgr. Martin Čičo

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. e: dorcakova.iveta@slposta.sk w: www.posta.sk